

Abstrakt

Rigorózní práce byla zpracována s cílem vytvořit ucelený soubor hesel, která by mohla sloužit jako základ určitých oblastí připravovaného výkladového slovníku farmacie. Cílem je alespoň částečně přispět ke sjednocení terminologie v pojednávané oblasti farmacie.

Naším úkolem bylo analyzovat oblast farmakokinetiky a bioeliminace léčiv, nalézt podklady týkající se těchto oblastí v odborné literatuře a vytvořit seznam možných hesel. Poté bylo třeba vytvořit optimalizované formy jednotlivých hesel, které by bylo možné využít jako podklad k slovníku. Tento slovník zahrnuje i další oblasti farmacie a bude určen odborné veřejnosti typu farmaceutů, lékařů a studentů těchto oborů, případně i širšímu publiku a také laické veřejnosti.

Při získávání informací a výchozího materiálu pro přípravu a zpracování jednotlivých definic se vycházelo z renomovaných zahraničních a domácích publikací, především typu farmakologických učebnic od v odborném prostředí uznávaných a ve světě renomovaných autorů. Z těchto zdrojů bylo pro řadu hesel zpravidla připraveno několik variantních řešení, z kterých bylo nakonec buď vybráno jedno jako optimální nebo bylo vypracováno dle našeho názoru nejlepší znění daného pojmu odpovídající vybraným kritériím. Těmito hlavními kritérii byly především srozumitelnost pro naši jazykovou oblast, přesnost dané definice a také částečně byl brán v úvahu i současný stav a zvyk v našem odborném prostředí.

Celkově bylo připraveno 294 hesel, z kterých je přibližně polovina z oblasti farmakokinetických pojmů a parametrů a zbytek se zabývá výkladem pojmů z oblasti metabolismu léčiv a případně i faktorů, které tyto procesy ovlivňují. Zaměřili jsme se na pojmy, které se používají k popisu absorpce, distribuce, biotransformace a exkrece léčiv, na některé biochemicko-farmakologické a xenobiochemické pojmy jako např. názvy biotransformačních systémů apod. Velká pozornost byla věnována vytvoření výkladu definic jednotlivých farmakokinetických parametrů, používaných k popisu chování látek v organismu. U základních farmakokinetických parametrů, jako jsou např. eliminační poločas, clearance atd., bylo vždy součástí výkladu daného pojmu i uvedení matematické definice, tj. uvedení vzorce pro výpočet dané veličiny. Základním problémem bylo, že některé pojmy, používané k definování hesel nemají český ekvivalent a používají se zpravidla v anglické formě. Avšak právě smyslem tohoto připravovaného slovníku je přiblížení zpracovávané terminologie naší odborné veřejnosti pomocí srozumitelného výkladu.